

Sektörel Bakış

Bankacılık

2017

kpmg.com.tr

İçindekiler

Genel değerlendirme	4
Bankacılık bilançosu	5
Temel büyüklükler	5
Karlılık	6
Krediler	6
Takipteki krediler	7
Sermaye yeterliliği	8
2017 beklentileri	9

Genel değerlendirme

Türk bankacılık sektöründe 2016 yılı Eylül ayı itibariyle 34 adet mevduat, 13 adet kalkınma yatırım ve 5 adet katılım bankası olmak üzere 52 banka faaliyet göstermektedir. Aynı dönemde Türkiye'deki bankaların şube sayısı geçen seneye göre azalarak 11.926 adet olurken, bankalarda toplam çalışan sayısı da geçen seneye göre düşüş göstererek 211.673 kişi seviyesinde oldu.

2016 yılı Haziran ayında Finansbank A.Ş., Ortadoğu ve Afrika bölgesinin lider finansal kuruluşu olan Katar'ın en büyük bankası Qatar National Bank S.A.Q (QNB Group) tarafından satın alındı. Diğer taraftan, Temmuz ayında ise Körfez bölgesinin en önemli bankalarından ve Katar'ın ilk özel bankası olan, The Commercial Bank (P.S.Q.C.), Anadolu Grubu'nda bulunan yüzde 25'lik hisseyi de alarak, ABank'ın tüm hisselerinin sahibi oldu. Bunun yanı sıra, Mayıs ayında Bank of China'ya mevduat bankası kuruluş izni verildi.

2016 yılında BDDK tarafından çıkartılan sermaye yeterliliğinin ölçülmesine ve değerlendirmesine yönelik düzenlemede, bankaların sermaye yeterliliği hesaplamasında yapılan değişikliklerle bankaların faaliyetleri sırasında yasal olarak bulundurmaları yükümlü oldukları sermaye düzeyine farklılık getirildi. Bu düzenleme ile birlikte; bankaların sermaye yeterlilik oranlarında yükseliş yaşandı. BDDK'nın bir diğer düzenlemesi, kredilerin sınıflandırılması ve bunlar için ayrılacak karşılıklara ilişkin. Basel III uyumu kapsamında yapılan düzenleme ile bankalar artık müşterileri için risk ölçümleri yapacak ve içsel politikalarını bununla uyumlu hale getirecek. Her müşteri için farklı bir risk tanımlanacağı için, ayrılan karşılıklar da müşteri riskine göre belirlenecek. İlgili düzenleme 2017 yılı başından itibaren yürürlüğe girecek. Söz konusu düzenlemenin yürürlüğe girmesiyle bankacılık karlarının artış göstermesi bekleniyor.

Bankacılık bilançosu

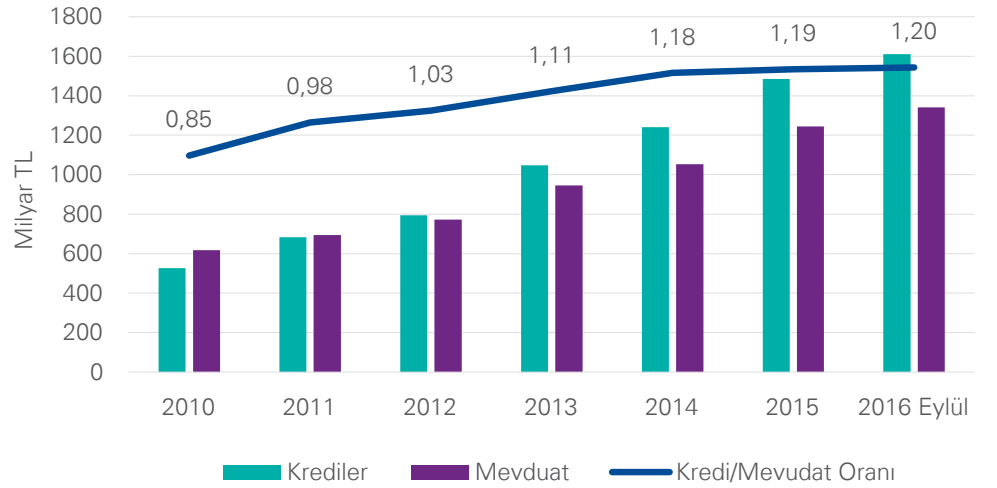
Bankacılık sektörünün 2016 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla aktif büyüklüğü 2015 sonuna kıyasla %7,5 artış göstererek 2,5 trilyon TL oldu. Toplam aktifler arasında %64 ile en yüksek paya sahip olan krediler aynı dönemde %8,4 artarak 1,6 trilyon TL olurken, Merkez Bankası tarafından zorunlu karşılık oranlarında indirimine gidilmesi sebebiyle aktifler içinde bulunun zorunlu karşılıklar da %4,2 azalarak 198 milyar TL oldu. Yükümlülükler tarafında ise %53 payla en yüksek paya sahip olan mevduatlar 2015 sonuna kıyasla %7,7 artarak 1,3 trilyon TL'ye yükseldi.

Toplam aktifler içerisindeki yabancı para oranı %38,9 olurken, toplam yükümlülükler içerisindeki yabancı para oranı %42,7 seviyesinde gerçekleşti. Bankacılık sektörü tarafından verilen kredilerin yaklaşık üçte biri yabancı para cinsinden olurken, mevduatlar içerisindeki yabancı para oranı %39 oldu.

Temel büyüklükler

Küresel krizden sonraki yıllarda, Türk bankacılık sektöründe verilen kredilerin toplanan mevduattan fazla artması sebebiyle kredi mevduat oranı her geçen yıl yükseldi. 2010 yılında 0,85 olan kredi mevduat oranı, 2015 yılında 1,19'a, 2016 yılının Eylül ayında ise 1,20 seviyesine yükseldi.

Mevduatın krediye dönüşüm oranı (%)

Karlılık

Bankacılık sektörünün karlılık oranları incelendiğinde, 2016 yılında sektörün karlılık oranının arttığı görülüyor. 2016'nın ilk 9 aylık döneminde bankacılık sektörünün net dönem karı %54,7 artarak 29 milyar TL'ye yükseldi. Bu dönemde karını oransal bazda en hızlı artıran bankalar %66 ile yerli özel bankalar olurken, yabancı bankaların karı %60,5, kamu bankalarının karı ise %41 artış gösterdi.

Özkaynak karlılığı açısından incelendiğinde ise, geçtiğimiz sene %8,17 olan oran bu sene ilk 9 aylık dönemde %11,03'e çıktığı görülüyor. Aktif karlılık ise geçen sene %1,08 düzeyinde iken, bu sene bu oran %1,47'ye yükseldi.

Krediler

Bankacılık sektörünün 2016 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla sağladığı 1,6 trilyon TL'lik kredinin yarısını (802 milyar TL) ticari ve kurumsal krediler oluştururken, dörtte birini KOBİ kredileri (405 milyar TL), kalan %25'lik kısmını ise tüketici kredileri ve kredi kartları (403 milyar TL) oluşturdu. Geçtiğimiz yılsonuna göre verilen krediler %8,4 artarken, ticari ve kurumsal krediler %12,8, KOBİ kredileri %4,1, tüketici kredileri ve kredi kartları %4,7 artış gösterdi.

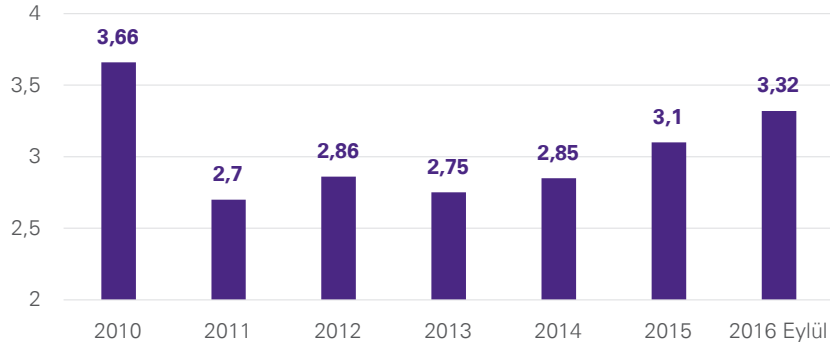
KOBİ kredilerinin gelişimine bakıldığında, 2016 üçüncü çeyreği itibarıyla en fazla kredi 164 milyar TL ile orta büyüklükteki işletmelere verilirken, bunu 135 milyar TL ile küçük işletmeler ve 106 milyar TL ile mikro işletmeler izledi. Geçtiğimiz yılsonuna kıyasla en fazla artış oranı %7,1 ile mikro işletmelere verilen kredilerde görülürken, orta büyüklükteki işletmelere verilen krediler %4,5, küçük işletmelere verilen krediler ise %1,5 arttı.

Bireysel kredilerin yapısı incelendiğinde, 2016 yılında sağlanan 403 milyar TL'lik kredinin yaklaşık %40'ını ihtiyaç kredileri, %38'ini konut kredileri, %20,5'ini bireysel kredi kartları, %1,5'ini ise taşıt kredileri oluşturdu. 2016'nın üçüncü çeyreği itibarıyla 2015 sonuna kıyasla toplam bireysel krediler %4,7 artış gösterirken, konut kredileri %7,7, bireysel kredi kartları %3,8, ihtiyaç kredileri ise %2,6 artış kaydetti. Taşıt kredileri ise 6 milyar TL'lik seyrini korudu.

Takipteki krediler

Takipteki krediler 2016 yılı üçüncü çeyreği itibarıyla 2015 sonuna kıyasla %14,6 artarak 55 milyar TL oldu. Böylelikle, kredilerde takibe dönüşüm oranı %3,32'ye yükselerek 2010 yılındaki %3,66 seviyesinden sonraki en yüksek düzeyine ulaştı. Takibe dönüşüm oranı tüketici kredileri ve bireysel kredi kartları ile KOBİ kredilerinde %4,5 seviyelerinde seyrederken, ticari kredilerde ise bu oran %2 düzeyinde seyrediyor. Takibe dönüşüm oranlarına sektörel olarak bakıldığında, en yüksek oranın %4,46 ile toptan ticaret, %4,21 ile tekstil, %3,87 ile perakende ticaret ve %3,78 ile inşaat sektörlerinde olduğu görülüyor.

Takipteki kredilerin oranı (%)

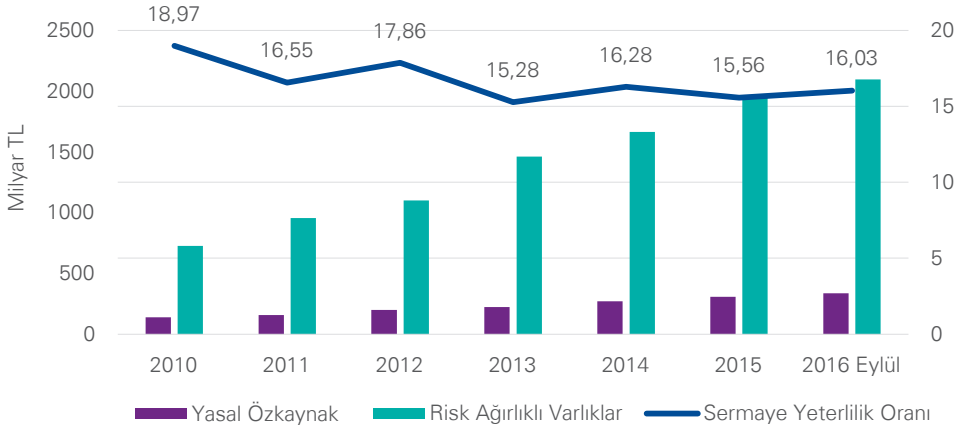
Kaynak: BDDK

Tüketici kredilerindeki takip oranları incelendiğinde, Eylül 2016 itibarıyla %4,5 seviyesinde olan takibe dönüşüm oranının, 2009 yılındaki %6 seviyesinden sonraki en yüksek düzeye ulaştığı görülüyor. Tüketici kredileri içerisinde takibe dönüşüm oranı en yüksek olan kalem yaklaşık %8,1 ile bireysel kredi kartları oldu. Bunu %6,2 ile ihtiyaç kredileri, %3,5 ile taşıt kredisi ve %0,4 ile konut kredisi takip etti.

Sermaye yeterliliği

Türk bankacılık sektörünün sermaye yeterlilik oranı 2015 sonuna kıyasla 0,47 puan artışla 2016 üçüncü çeyreğinde %16,03 seviyesine yükseldi. Bankaların özkaynaklarının risk ağırlıklı varlıklarına bölünmesiyle elde edilen sermaye yeterlilik oranı 2010 yılında %18,97 seviyesinde iken, 2013 yılında %15,28 ile en düşük seviyesini görmüştü. Sermaye yeterlilik oranının 2016'da yükselmesinde bankaların özkaynak miktarının geçtiğimiz yılsonuna kıyasla %9,8 yükselmesi etkili oldu. Aynı dönemde risk ağırlıklı varlıkların miktarı ise %6,6 artış gösterdi. Sermaye yeterlilik oranı en yüksek olan banka grubu %16,74 ile yabancı sermayeli bankalar olurken, bu oran özel yerli bankalarda %15,16, kamu bankalarında %16,42 oldu.

Sermaye yeterlilik oranı gelişimi

Kaynak: BDDK

2017 beklentileri

Türk bankacılık sektöründe 2016 yılında artan karlılık oranları ve sermaye yeterlilik oranlarının yükselmesi artılar hanesine yazılırken, takibe dönüşüm oranları yükseldi.

Sektörde son dönemde döviz kurlarında meydana gelen önemli artışlar sebebiyle firmaların bilançolarında meydana gelen bozulmalar takibe dönüşüm oranlarının yükselmesinde etkili rol oynadı. TL'nin değer kaybetmesi ile birlikte 2017 yılında da söz konusu oranda artış öngörüyoruz.

Diğer taraftan, önümüzdeki dönemde faiz artışları olmasa bile, kredi mevduat oranının yüksek seyri ve ek kaynak yaratmada doğabilecek zorluklar kredi büyüme hızında yavaşlamaya sebep olabilir. Bu, karlılık konusunda 2016'ya göre daha zorlu bir yıl yaşanacağına işaret ediyor.

Türkiye'nin son dönemde risk priminin artmasıyla birlikte bankaların yurtdışından sağladığı sendikasyon kredilerinin maliyetlerinin yükselmesi sonucunda borç çevirme oranının da 2017 yılında özellikle Fitch'in olası not indirimiyle birlikte düşmesini bekliyoruz.

Bütün bunların yanında, 2017'nin ekonomik büyüme anlamında 2016'dan daha canlı bir yıl olacağı beklentisi, iç talepte ve turizmde 2016'ya göre daha yüksek rakamlar beklentisi, sektör için beklentileri olumlu yönde etkileyen faktörler.

Yurtiçi ve yurtdışında finansal teknolojilere öncülük eden Türkiye bankalarının, verimlilik ve inovasyon odaklı yeni ürünlere yönelmesini bekliyoruz.

2017'de içeride yeni negatif şoklar gelmez ise, sektörün gücü ve ivmesi, gelebilecek dış şokları karşılayabilecek ve büyüme performansını devam ettirecek düzeydedir.

İletişim:

Detaylı bilgi için:

KPMG Türkiye
Kurumsal İletişim ve Pazarlama Bölümü
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul

Rüzgarlıbahçe Mh. Kavak Sk. No:29
Kavacık 34805 Beykoz / İstanbul / Türkiye
T: +90 216 681 9000

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah. Ufuk
Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2 Kat:13
Çukurambar 06550 Ankara / Türkiye
T: +90 312 491 7231

İzmir

Heris Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey Cad.
No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir / Türkiye
T: +90 232 464 2045

kpmg.com.tr
kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir.

© 2017 Akis Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. Tüm hakları saklıdır. Türkiye'de basılmıştır.

KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır.